

Österlånggatan mot norr

En bild fotograferad runt år 1930 och bebyggelsen är inte sig lik idag, det byggnader som finns kvar är von Ahnska huset på vänster sida och Hotell Du Nord som ligger på höger sida mitt emot det gamla Stadshotellet. Den ursprungliga bebyggelsen i Borås bestod av låga timmerbyggnader. Torpkyrkan är den samma som nuvarande Carolikyrkan, Stora Torgets östra del kan skönjas och flera gator, bl.a. Stora Brogatan från Viskan förbi torget och Lilla Brogatan i en del av sin sträckning, Österlånggatan förbi torget till kyrkan samt en del mindre tvärgator. Den nuvarande stadskärnans rutnmönster grundlades alltså redan för början, men utanför de centralaste delarna tycks husen ha legat mera oordnade. Staden omgärdades av staket i norr, öster och söder och av Viskan i väster.

De förnämsta handelsgårdarna låg utmed stadens huvudgator – Österlånggatan och Stor Brogatan. Ett borgerligt hushålls "betydenhet" kan avläsas i dess närhet till dessa. Här fanns gårdar som tillhörde framgångsrika handelsmän och så kallade storhantverkare. Handelsgårdarna vände sin representativa och omsorgsfullt utformade framsidor mot dessa gator, medan baksidorna mot Allégatan och Lilla Brogatan fick enklare fasader. Byggnadsordningen från år 1857 lättade en del på 1830 års bestämmelser och trähus fick nu byggas i två våningar, hus av sten i fyra våningar. År 1889 återgick bestämmelserna för trähus till 1830 års ordning med högst en våning plus vind och man slog fast att endast stenhus fick uppföras vid Stora Torget, Österlånggatan och Stora Brogatan. Vid sekelskiftet 1900 hade dock endast tio stenhus uppfört i staden.

De högborgerliga huserade i stadens centrum kring torget och utmed de större gatorna, främst Österlånggatan och Stora Brogatan. Gruppen bestod av adliga personer, ämbetsmän med akademisk examen, handlare med egna handelsträdgårdar samt fabrikörer och patroner som var den tidens storföretagare. Dessa personer hade inte sällan även ett jordbruk med kreatur.